

IQ Samhällsbyggnad

2023-10-30

Boverket
remiss@boverket.se
Dnr 126/2023

Remissvar Boverkets förslag till föreskrifter och allmänna råd om certifierade byggprojekteringsföretag

IQ Samhällsbyggnad har inbjudits att lämna synpunkter på rubricerad remiss. Vi tackar för möjligheten och lämnar härmed nedan följande synpunkter.

IQ Samhällsbyggnad är mycket positiva till underliggande ambitioner med PBL;

att öka förutsägbarheten och effektiviteten i byggprocessen för de byggherrar som använder ett certifierat byggprojekteringsföretag och att underlätta repeterbara processer.

Generella synpunkter:

Det är tveksamt om förslaget till föreskrifter kommer bidra till att öka effektiviteten och förutsägbarheten. Det finns en risk att saker fångas sent i samband med slutbeskedet, som kommunen fortfarande har ansvaret för, och därmed kan negativt slutbesked erhållas även om byggnaderna redan är uppförda. Förslaget löser inte den problematik som industriella byggare upplever gällande olika bedömningar i kommunerna eller personberoende kopplat till vilken handläggare projektet får. Med förslaget kan problematiken komma i samband med slutsamråd och slutbesked i stället. Vad gäller eventuella meningsskiljaktigheter mellan byggherre och kommunen i byggprocessen så har kommunen fortfarande samma verktyg som idag, dvs. främst kontrollplanen och att man kan lyfta att punkter i kontrollplanen inte uppfylls inför slutbesked.

Enligt förarbetena till lagstiftningen anges att arbetsinsatsen för byggnadsnämnderna kan antas minska väsentligt, dock anger remissens konsekvensutredning (6.4.3) att tidsvinsterna antas bli relativt små, samt att kostnaderna inte minskar nämnvärt.

Synpunkter avseende kompetenskrav:

Det är bara vissa tekniska kompetenser som pekas ut i föreskriften. Formellt sett så är det kontrollansvarig, brandskydd och konstruktion som pekas ut specifikt. Det saknas till exempel krav på arkitektkompetens samt tekniska kompetenser inom installation, tillgänglighet etc, och det finns en risk att helhetsperspektivet tappas. Ett helhetsperspektiv kräver att olika kompetenser samverkar.

Det är i förslaget inte tydliga krav på fortbildning av teknisk kompetens. Kraven på fortbildning uppfattar vi mest handla om det som rör regelefterlevnad, dvs. de juridiska delarna. Risken finns att förslagen främjar en s.k. compliance-kultur, snarare än en

IQ Samhällsbyggnad

Drottninggatan 33, SE-111 51 Stockholm
Telefon +46 70-645 16 40
iqs.se info@iqs.se

IQ Samhällsbyggnad

värde driven kultur som är strategiskt för samhällsbyggnadssektorn för att främja hållbar utveckling och innovation.

IQ Samhällsbyggnad är medveten om att frågan om kompetenskrav är en större fråga, som kommer bli än viktigare när Möjligheternas byggregler träder i kraft. Det är angeläget att de olika föreskrifterna och regelverken gällande kompetenskrav hänger ihop och att kompetenskraven är tydliga och relevanta.

Synpunkter avseende krav på kvalitetssäkringssystem

Kravet att företagets kvalitetsledningssystem ska vara certifierbart är rimligt. I PBL anges att certifieringen ska göras av organ som ackrediterats för ändamålet. Boverkets bedömning är att detta i praktiken innebär att det certifierade byggprojekteringsföretaget ska tillämpa ett kvalitetsledningssystem enligt SS-EN ISO 9001. Vi menar att det behöver finnas utrymme för likvärdiga system. Det finns andra system som används i branschen, och som är anpassade för den aktuella verksamheten, som till exempel serietillverkat byggande.

Uppföljning av effekter och samordning med andra delar i regel- och kontrollsystemet

En viktig fråga kopplat till föreskriften är hur Boverket och andra aktörer följer upp hur systemet fungerar i praktiken.

IQ Samhällsbyggnad upplever nu att det genomförs flera parallella förändringar av olika delar kopplat till Plan- och Bygglagen, och att det saknas tillräcklig samordning mellan dessa, till exempel i frågor om kontroll, tillsyn och nya byggregler. För att få de effekter som utvecklingen av nya föreskrifter avser, där det aktuella förslaget är en del, behöver ett helhetsperspektiv tas på arbetet och konsekvenser utifrån ett helhetsperspektiv tas fram. Det skapar förutsättningar för identifiering av eventuella brister som inte täcks in av enskilda föreskrifter eller lagstiftning.

Anita Aspegren
VD, IQ Samhällsbyggnad

Om IQ Samhällsbyggnad

IQ Samhällsbyggnad är en medlemsorganisation. Tillsammans med våra medlemmar arbetar vi för att ta Sverige till en tätposition inom hållbart samhällsbyggande och med målet att utveckla attraktiva livsmiljöer till nytta för människor, samhälle, näringsliv, natur och klimat.

IQ Samhällsbyggnad

IQ Samhällsbyggnad samlar hela sektorn och bland våra medlemmar finns små och stora företag, kommuner, myndigheter och andra offentliga organisationer, stora branschorganisationer och akademi inom samhällsbyggnadssektorn.

Vi kombinerar forsknings-, innovations- och utvecklingsfrågor med gränsöverskridande samverkan och verkar i skärningspunkten mellan näringsliv, politik, civilsamhälle och akademi. Tillsammans skapar vi i IQ Samhällsbyggnad samhällsnytta genom ökad kompetens och fler innovationer inom samhällsbyggandet. Vi gör detta genom att i tät dialog med våra medlemmar och det omgivande samhället.

Då IQ Samhällsbyggnad är en organisation med bredd – med 100 medlemmar från hela samhällsbyggnadssektorn – för vi hela sektorns talan när det gäller FoI-frågor. Förankringen inom branschorganisationerna är därtill mycket god, och med tanke på den mängd aktörer som dessa organisationer i sin tur företräder, kan IQ Samhällsbyggnad indirekt sägas företräda långt fler medlemmar än de 100 aktörerna. Läs mer om oss på www.iqs.se.